

ства гори, обработването на некултивирана земя и опитомяването на много диви растения¹⁾.

Но кои сж именно Сливенските манастири и какво е тяхното начало?

Вънъ отъ черквата Св. София, ний мжно бихме посочили на кой и да е другъ паметникъ отъ съгражданитъ около нея манастири и черкви като депо на византийцитъ. Както и трѣбаше да се очаква, съ приемането на християнството, царетъ и знатнитъ ни се надпрѣварваха, кой съ по-голѣма ревностъ да излѣе своето благочестие, да прѣмине отъ лоното на „дивото“ и влѣзе въ това на „цивилизованото“, „истинското“ и „свършенното“. Очевидно бѣ че пжтътъ за прилагане на новитъ „истини“, като много потрѣнливъ чрѣзъ дѣла на нравствена висота, трѣбаше да удари по външната форма на тъй новоприетата религия. Много храмове се издигнаха като паметници на всички грѣшници. Несмѣнитъ истини въ едно още неназрѣло народно съзнание създадоха особно у насъ българитъ оная фалшива основа на християнството ни, която зароди и охрани най-чудноватитъ ереси и безбожество. Но това най-малко ни прѣчи да обърнемъ вниманието си къмъ тия институти, чрѣзъ които искренни и възторженни единици се помжчиха да оживотворятъ едно на прогиване тѣло.

Мѣстоположението на Сливенъ, бидейки всрѣдъ планински прѣлести, прѣходи, позиции и гористи висини, винаги е задоволявало еднакво, както стратега, така и духовника. Има ли тукъ християнска слѣда отъ врѣмето на Бориса — това, както се загатна, е допустимо, но не е извѣстно. Епохата на Симеона, считана за „златенъ вѣкъ“ въ историята ни, заобикаля мѣлкомъ Сливена и ни кара да се задово-

¹⁾ Би могло да се каже, че истинската и редовна разработка на лозовата култура въ Сливенъ би се отнесла именно къмъ манастирското зачало въ града. Интересно е още, че лиляктътъ, тъй разпространенъ въ Сливенъ, се намира най-вече край тукашни слѣди отъ манастири, черковища или аязми. Много други цвѣтя, съ каквито склоноветъ на Бармукъ, Гаговицъ, Асѣницъ, Сотирия и т. н. изобилствуватъ, ще сж прѣнесени въ Б. П-въ отъ монаси и развѣждани тукъ отъ тѣхъ. Не малко участие ще сж вземали манастирскитъ сборища въ Сливенъ и при изглаждането на мѣстнитъ езикови нарѣчия на околното население. Подобие то на сливения говоръ съ търновския е характерно въ това отношение.